

KORRALDUS

21.07.2026 nr DM-130090-17

Kose-Risti kruusakarjääri mäeeraldise keskkonnaloa nr HARM-133 muutmine

1. OTSUS

Arvestades AS K.U.MELL 17.02.2025 esitatud keskkonnaloa muutmistaotlust nr T-KL/1026313-2 ja võttes aluseks maapõuseaduse § 48, § 67, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõige 1 punkti 4 ning haldusmenetluse seaduse § 53 lõige 1 punkti 2 ja lõige 2 punktid 2 ja 3, § 61 lõike 1, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. pikendada AS K.U.MELL (registrikood 10090412) Kose-Risti liivamaardlas Kose-Risti kruusakarjääri mäeeraldisele antud keskkonnaloa nr HARM-133 kehtivusaega kuni 30.10.2027;

1.2. määrata keskkonnaloale nr HARM-133 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.3.5. "Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused" toodust;

1.3. Korraldus jõustub alates AS-le K.U.MELL teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa muutmise taotluse läbivaatamine

AS K.U.MELL (registrikood 10090412, aadress Kesk tn 7, Kose-Uuemõisa alevik, Kose vald, Harju maakond) esitas 31.10.2024 Keskkonnaametile taotluse Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnaloa nr HARM-133 kehtivusaja pikendamiseks (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (KOTKAS) 31.10.2024 dokumendina nr DM-130090-1 ning nõuetele vastav taotlus registreeritud 17.02.2025 dokumendina nr DM-130090-4).

AS K.U.MELL omab maavara kaevandamiseks antud keskkonnaluba nr HARM-133 (kehtivusaeg 30.10.2015-30.10.2025, pikendatud MaaPS § 67 lg 7 alusel 1 aasta kuni 30.10.2026), mis annab ettevõttele õiguse kaevandada Kose-Risti liivamaardla (registrikaardi nr 450) Kose-Risti kruusakarjääri mäeeraldisel ehituskruusa ja -liiva.

Kose-Risti kruusakarjäär asub Harju maakonnas Kose vallas Liiva külas riigile kuuluval kinnistul Kose-Risti liivakarjäär (katastritunnus 33702:002:0272, kinnistu nr 9511902), mille riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja volitatud asutus Maa- ja

Ruumiamet.

Keskkonnanaloea kehtivusaja pikendamise tingib vajadus kogu jääkvaru väljata ning ala korrastada. osale mäeeraldisest planeeritakse taastada motokrossirada koos vabaajakeskusega. Kose Vallavolikogu on 19.09.2013 otsusega nr 224 kehtestanud detailplaneeringu katastriüksustel Kose-Risti liivakarjäär - 33702:002:0272 (olemasoleva Kose-Risti liivakarjääri maa), Krossiraja - 33702:002:0506 (umbes pool Kose-Risti III kruusakarjääri alast) ja Kose-Risti kruusakarjäär - 33702:002:0587 (olemasoleva Kose-Risti II kruusakarjääri maa) moto- ja vabaajakeskuse ning tsiviilotstarbelise lasketiiru rajamiseks. Vastavalt detailplaneeringule on koostatud Kose-Risti kruusakarjäärile, Kose-Risti II kruusakarjäärile ja Kose-Risti III kruusakarjäärile ühine korrastamisprojekt.

Tegemist on olemasoleva mäeeraldisega, mille pindala on 0,75 ha. Mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 16,02 ha.

Kose-Risti kruusakarjääri mäeeraldis hõlmab Kose-Risti liivamaardla (registrikaart nr 450) ehituskruusa aktiivse tarbevaru 1 ja 19 plokki ning ehitusliiva aktiivse tarbevaru 2 plokki.

Seisuga 31.03.2026 on Kose-Risti kruusakarjääri mäeeraldisel maavarade kogused järgmised:

plokk 1 (ehituskruus) – 6,183 tuh m³;

plokk 2 (ehitusliiv) – 3 tuh m³;

plokk 19 (ehituskruus) – 0 tuh m³.

Kaevandataav varu ehituskruusale on 4,183 tuh m³ ja ehitusliival 3 tuh m³.

Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks on 800 m³. Kaevandatud maavara kasutatakse piirkonna teedehituses ja ehitustöödel. Keskkonnaluba soovitakse pikendada 10 aastaks. Kaevandatud maa korrastatakse ärimaaks ja maatulundusmaaks (rohumaa). Pikendamise vajadus 10-ks aastaks on tingitud korrastamisele vajamineva kaevise suure koguse tõttu.

Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnanaloea nr HARM-133 kehtivusaja pikendamise taotluse aluseks on töö „Kose-Risti kruusakarjääri markseidermöödistamine seisuga 09.08.2022.a“ (OÜ J. Viru Markseideribüroo, töö nr 22196).

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanaloea taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloea taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 995 eurot on tasutud 31.10.2024 riigilõivuseaduse [\[1\]](#) § 136² lõike 2 kohaselt.

Keskkonnanaloea muutmise taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet

(alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet, 05.11.2024 kirjaga nr 9-3/24/13471-2).

Kose-Risti kruusakarjääri mäeeraldis ja selle teenindusmaa külgnevad idaservas Kose-Risti II liivakarjääri (keskkonnaluba nr HARM-108, loa omaja AS K.U.MELL, luba kehtib kuni 28.07.2035) mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga ning Kose-Risti III kruusakarjääri (keskkonnaluba nr HARM-117, loa omaja Eleet Invest OÜ, luba kehtib kuni 7.12.2037) mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga.

Kose-Risti kruusakarjääri mäeeraldisega teenindusmaa kattub kirdeosas ca 2 m ulatuses elektriõhuliin 1-20 kV (Keskringeliin) AS-50 (VID kood: 1059125) kaitsevööndiga. Taotlusele on lisatud Elektrilevi OÜ 20.02.2015 kooskõlastus, mille kohaselt õhuliinide all üle 4,5 m kõrguste mehhanismidega töötamine on Elektrilevi OÜ loata keelatud ning vana karjääri taastamisel tuleb vältida mastide viltu vajumist.

2.2. Keskkonnanaloo muutmise taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 31.10.2024 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu kohe pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Kose Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lõiked 1 ja 2).

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 10.03.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas 10.03.2025 kirjaga nr DM-130090-5 piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse menetlusse võtmisest ja avatud menetluse algatamisest (KeÜS § 46 lõige 1 punktid 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teate avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lõige 2).

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igal ajal õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Keskkonnanaloo muutmise taotluse avalikustamise käigus arvamusi ja ettepanekuid ei esitatud.

Loa andja teavitas 10.03.2025 kirjaga nr DM-130090-6 kohalikku omavalitsust (Kose Vallavalitsus) menetluse algatamisest ning küsis arvamust nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lõige 2¹, MaaPS § 49 lõige 6).

Kose Vallavalitsus 09.05.2025 kirjaga nr 8-7.2/440-1 (registreeritud KOTKAS-s 09.05.2025 dokumendina nr DM-130090-7) esitas järgmise seisukoha:

Arvestades, et ettevõtte on viimase nelja aasta jooksul kaevandanud maavarasid mahus üle 50 tuh m³ ehk ca 12-13 tuh m³ aastas, siis ei ole vallavalitsuse hinnangul niivõrd marginaalse jäägi puhul, ca 7 tuh m³, sisuliselt põhjendatud materjali väljamist pikendada 10 aastasele perioodile. Vallavalitsus on seisukohal, et arvestades kaevandatava materjali vähest jääkkogust ja ettevõtte seniseid kaevandamise mahte ning asjaolu, et ettevõttel kulub oluliselt aega ka kruusakarjääri ärimaaks ja maatulundusmaaks korrastamisele, siis toetame loa HARM-133 pikendamist mitte üle kahe aasta.

Keskkonnaamet edastas 13.05.2025 kirjaga nr DM-130090-8 kohaliku omavalitsuse arvamuse loa taotlejale.

AS K.U.MELL tõi 10.06.2025 kirjas (registreeritud KOTKAS-es 11.06.2025 dokumendina nr DM-130090-9) välja, et nõustuvad selles osas vallaga, et karjääri jääkvaru võrreldes kogu kaevandamise mahuga on marginaalne aga ettevõttel kulub oluliselt aega kruusakarjääri korrastamisele. Kose-Risti kruusakarjäärile on koos teiste karjääridega koostatud ühine korrastamise projekt, mille kohaselt korrastatakse Kose-Risti kruusakarjääri ala detailplaneeringust lähtuvalt äri-, maatulundus- ja rohumaaks, milleks alale vajaliku alusreljeefi kujundamiseks tuuakse juurde 200 000 m³ pinnast. Pinnast võetakse vastu Väätsa Prügila AS jäätmeloa L.JÄ/330218 alusel juba aastast 2018 ja projektis ettenähtud mahtu ei ole veel saavutatud. Seega ei ole järgneva kahe aasta jooksul karjääri korrastamine teostatav.

AS K.U.MELL andis 27.08.2025 kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 27.08.2025 dokumendina nr DM-130090-11) teada, et ei nõustu kohaliku omavalitsuse otsuses toodud tingimustega ja seetõttu asub kohaliku omavalitsusega läbirääkimisi pidama.

Kohalik omavalitsus ei olnud nõus 09.05.2025 kirjas nr 8-7.2/440-1 toodud seisukohta ümber vaatama ning ettevõtte nõustus kohaliku omavalitsuse arvamusega.

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lõige 2 punkt 1, lõige 3). Avalikku arutelu ei korraldatud, kuna menetlusosalised ega avalikkus ei ole esitanud loa menetluse ajal ettepanekuid ega vastuväiteid.

Loa andja teavitas 01.07.2026 loa muutmise otsuse eelnõu valmimisest väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis eelnõud menetlusosalistele ning huvitatud isikutele 01.07.2026 kirjaga nr DM-130090-15 tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lõige 1 ja 2, § 49 lõige 1, KeÜS § 48 lõige 1, 3 ja 4, KeHJS § 11 lõige 2²).

Eelnõudele ettepanekuid või vastuväiteid ei esitatud.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a

määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (edaspidi *KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 21.07.2026 kirjaga nr DM-130090-16 „Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnamõju muutmise taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnamõju ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnamõju kõrvaltingimustena (vt p 3.3.5.).

[1] Kohaldatud riigilõivuseaduse redaktsiooni, mis kehtis taotluse esitamise hetkel.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnamõju muutmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga – sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnamõju antakse vastavalt taotlusele tähtajaliselt (KeÜS § 53 lg 2 p 1).

Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2). Käesoleval juhul taotletakse keskkonnamõju kehtivusaja pikendamist 10 aasta võrra.

3.1.1. Maavara kaevandamine

3.1.1.1. Lubatav tegevus

Ettevõtte on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vajalik maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lõige 1).

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnamõju andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnamõju Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 66 lõike 2 punkti 2 kohaselt võib muuta kaevandamisluba, kui loa omaja taotleb kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist. MaaPS § 67 lõike 1 kohaselt, kui kaevandamisloa kehtivusaja jooksul ei ole kaevandatavat maavara mäeeraldise piires täielikult ammendatud või kaevandatud maa ei ole korrastatud, pikendab kaevandamisloa andja loa omaja taotluse alusel loa kehtivust aja võrra, mis on vajalik maavara ammendamiseks. Käesoleval juhul taotletakse loa kehtivusaja pikendamist 10 aasta võrra.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse 10.03.2025 kirjaga nr DM-130090-6 Kose Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Kose Vallavalitsus 09.05.2025 kirjaga nr 8-7.2/440-1 nõustus Kose-Risti kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr HARM-133 kehtivusaja pikendamisega kuni 2-ks aastaks.

3.1.1.2. Nõuded maavara kaevandamisele

Nõuded maavara kaevandamiseks seatakse keskkonnaloale kõrvaltingimustena vt ptk 3.3.5.

3.1.2. Jäätmete käitlemine

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjäätmeid ei teki. Kaevandamisjäätmeteks võib kvalifitseerida kooritud katendi, kuid kogu kaevandatud materjal, sh katend, realiseeritakse või kasutatakse kaevandamisega rikutud maa korrastamisel. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmete eriosa.

3.2. Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Kose-Risti kruusakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnanaloe andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minna vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnanaloe andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnanaloe andmisega. Kose Vallavalitsus nõustus keskkonnanaloe muutmisega tingimuslikult. Ettevõtte nõustus vallavalitsuse tingimusega. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnanaloe andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnanaloe alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 21.07.2026 kirjaga nr DM-130090-16 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. AS-l K.U.MELL ei ole seisuga 21.07.2026 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnanaloe eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.3.1. Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu ei kuulu ettevõttele. Tegemist on riigile kuuluva kinnistuga, mille kasutamiseks sõlmitakse uus rendileping peale keskkonnanaloe muutmist. Samas on loa andjal

muuhulgas vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda või lõppeda. Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta luba andmata kui puudub tegevuskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav luba nr HARM-133 kehtetuks, kui tegevuskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

3.3.2. Muudetavas loas olevad kõrvaltingimised

Hetkel kehtivas Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnaloas nr HARM-133 toodud kõrvaltingimused on järgmised:

1. *punktmüraallikad (purustus-sorteerimissõlm) hoida maksimaalselt kaugel tundlikest objektidest (Onni talu, Kuimetsa tee 4 elamu), minimaalselt 200 m kaugusel;*
2. *müra vähendamiseks töötada päevases vahetuses ning vältida rangete müra normtasemetega öises (23.00-7.00) ja õhtuses (19.00-23.00) vahetuses tööd;*
3. *kuival ajal tolmu tekke vältimiseks on leevendusmeetmeteks transporditeede niisutamine või töötlemine kaltsiumkloriidiga. Kui kallurite märgade ratastega kantakse liigselt pori Kose-Purila maanteele, tuleb selle kuivamise ja tolmu tekkimise vältimiseks teed pesta;*
4. *karjääri nõlvade kujundamine peab toimuma kaevandamise käigus.*

Kõrvaltingimustega arvestatakse osaliselt ning muudetakse sõnastust.

3.3.3. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Kose Vallavalitsus 09.05.2025 kirjaga nr 8-7.2/440-1 täiendavaid kõrvaltingimusi ei seadnud.

3.3.4. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõtjude eelhinnangu ning otsustanud 21.07.2026 kirjaga nr DM-130090-16 Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Kose-Risti kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete osakeste häiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa andmisel arvestada:

1. *vältimaks, et kaevandamisel ei satuks kütust ja õli pinnasesse ja sealt põhjavette, peab seadmete ja masinate tankimine ja remont toimuma selleks ettenähtud teenindusplatsil;*
2. *punktmüraallikad (purustus-sorteerimissõlm) hoida maksimaalselt kaugel tundlikest*

objektidest (Onni talu, Kuimetsa tee 4 elamu), minimaalselt 200 m kaugusel;

3. *karjääritegevusega seonduva tolmu leviku piiramiseks tuleb kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjäärisesid teid ja platse;*
4. *kui kallurite märgade ratastega kantakse liigselt pori Kose-Purila maanteele, tuleb selle kuivamise ja tolmu tekkimise vältimiseks teed pesta;*

3.3.5. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnaloale kantakse kõik punktis 3.3.4. toodud keskkonnameetmed ning olemasoleval loa toodud kõrvaltingimused muudetud sõnastuses. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused on järgmised:

1. vältimaks, et kaevandamisel ei satuks kütust ja õli pinnasesse ja sealt põhjavette, peab seadmete ja masinate tankimine ja remont toimuma selleks ettenähtud teenindusplatsil;
2. punktmüraallikad (purustus-sorterimissõlm) hoida maksimaalselt kaugel tundlikest objektidest (Onni talu, Kuimetsa tee 4 elamu), minimaalselt 200 m kaugusel;
3. karjääritegevusega seonduva tolmu leviku piiramiseks tuleb kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjäärisesid teid ja platse;
4. kui kallurite märgade ratastega kantakse liigselt pori Kose-Purila maanteele, tuleb selle kuivamise ja tolmu tekkimise vältimiseks teed pesta;
5. müra vähendamiseks töötada päevases vahetuses ning vältida rangete müra normtasemetega öises (23.00-7.00) ja öhtuses (19.00-23.00) vahetuses tööd;
6. karjääri nõlvade kujundamine peab toimuma kaevandamise käigus.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnaloa nr HARM-133 muutmise taotluse avalikustamisel arvamusi ja ettepanekuid ei esitatud.

Kose-Risti kruusakarjääri keskkonnaloa nr HARM-133 muutmise otsuse ja loa eelnõu avalikustamise käigus arvamusi ei esitatud.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima MaaPS, VeeS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelespea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Kose-Risti kruusakarjääri mäeeraldise plaan
3. Kose-Risti kruusakarjääri geoloogilised läbilõiked
4. Kose-Risti kruusakarjääri korrastatud maa plaan

Marju Kuldmaa
vanemspetsialist
maapõuebüroo